

SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING

1897:103

(Rubrik och datum kungörs från predikstolen.)

Kongl. Maj:ts nådiga förordning

Angående explosiva varors transporterande på järnväg

Given Stockholms slott den 19 november 1897.

Vi OSCAR, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes Konung göre vederligt: att, sedan förslag till förändrade bestämmelser angående kruts och andra explosiva ämnens transporterande på Järnväg utarbetats, samt häröver inhämtats utlåtande från Vår Järnvägsstyrelse och Vårt och Rikets kommerskollegium, Vi funnit gott att, med upphävande av förordningen angående kruts och andra explosiva ämnens transporterande på järnväg för lokomotiv den 21 oktober 1869 med däri genom nådiga kungörelsen den 4 juli 1889 vidtagen ändring, i nåder förordna som följer:

§ 1

Angående vad i denna författning skall med explosiva varor förstås ävensom angående sådana varors indelning i klasser gälle vad i § 1 i förordningen angående explosiva varor den 19 november 1897 är bestämt; dock att fyrverkeripjäser hänföras till explosiva varor av 1: sta klass.

§ 2

Knallkvicksilver, knallsilver och andra knallsyrade salter samt därmed jämförliga explosiva varor, nitroglycerin, även om den är med annat flytande ämne uppblandad, ävensom romit eller andra sådana explosiva varor, som innehålla klorsyrad salt jämte fuktande, fri syra bildande ämne, få icke till transport på järnväg emottagas.

§ 3

Mom. 1. Andra explosiva varor av 1: sta klass, än de i § 2 omförmälda, få på järnväg forslas endast med sådana bantåg, som icke medföra passagerare eller lätt antänt må resande äga med det tåg, han själv begagnar, få fört krut till myckenhet av högst 1 kilogram, därest det är förvarat i lämpligt kärl och under villkor i övrigt att krutet såsom sådant angives och mot vanligt kontramärke inlämnas i resgodsexpeditionen. Om tillvaron av sådant resgods på tåget skall stationsbefälet underrätta konduktören, som det åligger att med försiktighet behandla det samma och i resgodsvagnen sätta det avskilt från annat gods.

Mom. 2. Explosiva varor av 2: dra klass må forslas även med bantåg, som medför passagerare, dock icke, med här nedan nämnda undantag såsom resgods och icke i samma vagn som eldfarlig olja eller annat lätt antänt gods.

Ammunition till skjutvapen, andra tändhattar än dynamittändhattar, tändrör samt stubin må resande äga att, då myckenheten icke överstiger 2 kilogram, få fört med det tåg, han själv begagnar, därest godset är på lämpligt sätt emballerat och under villkor i övrigt att godset anges under dess handelsnamn och mot vanligt kontramärke inlämnas i resgodsexpeditionen. Om tillvaron av sådant resgods på tåget skall stationsbefälet underrätta konduktören, som det åligger att med försiktighet behandla detsamma och i resgodsvagnen sätta det avskilt från annat gods.

Då trupp går med militärtåg, må ammunition medföras i den ordning, som i nådiga reglementet för järnvägarnas begagnande under fredstid för militära ändamål den 25 juli 1884 bestämmes.

§ 4

I personvagn må icke intagas större eller mindre myckenhet explosiv vara.

§ 5

Inträffar olyckshändelse, varigenom gods i följd av dess explosiva egenskap förstöres, är järnvägsförvaltningen icke skyldig att därför utbetala någon ersättning till godsets ägare.

§ 6

Styrelsen för järnväg, på vilken explosiva varor av 1: sta klass få föras, åligger att på varje av järnvägens stationer låta anslå en särskild tidtabell, utvisande ankomst- och avgångstider för de bantåg, med vilka sådana varor kunna sändas, ävensom att, innan denna tidtabell får tillämpas, överlämna två exemplar av densamma till Konungens Befallningshavande i det eller de län, som järnvägen genomgår.

§ 7

Avsändare av explosiv vara av 1: sta klass. Som skall med bantåg forslas, åligger att senast åtta dagar förut därom göra anmälan vid den järnvägsstation, varifrån sändningen bör utgå. Sådan anmälan skall jämväl innehålla uppgift om sändningens vikt och kolloantal, emottagarens namn samt, i händelse godset skall från emottagningsstationen vidare befordras, den slutlige emottagaren.

Stationsbefälet på avsändningsstationen åligger att lämna den, som sådan anmälan gör, skriftlig uppgift på dagen och timmen såväl då godset skall vid stationen avlämnas, för att till forsling med bantåg kunna emottagas, som då detsamma kan väntas framkomma till emottagningsstationen; och skall avsändaren underrätta vederbörande emottagare om tiden, då godset väntas anlända till emottagningsstationen. Innan godset må till forsling avlämnas, åligger avsändaren att tillstå stationsbefälet skriftlig förbindelse av person på emottagningsorten att om godset taga hand; skolande godset därifrån avhämtas inom två timmar efter ankomsten vid påföljd som i § 13 säges samt att stationsbefälet på emottagarens bekostnad vidtager de åtgärder, som till förekommande av olyckshändelse må anses nödiga.

§ 8

Vid försändning på järnväg av explosiv vara skall i fråga om sådan varas förvaring samt emballagets märkning iakttagas vad därom finnes stadgat i förordningen angående explosiva varor.

§ 9

Explosiv vara av 1: sta klass skall på järnvägsstation, intill dess godset på vagn inlastas, vara täckt med presenning och under bevakning förvaras på avskild plats, där, såvitt möjligt, våda genom eld eller stöt icke kan befaras. Sådan bevakning skall av stationsbefälet ombesörjas, men intill två timmar före tågets avgång, därest godset tidigare till stationen anlänt, av avsändaren bekostas. Enahanda försiktighetsmått skola, då godset anlänt till emottagningsstationen, iakttagas, intill dess det varder därifrån avhämtat.

§ 10

Försändning på järnväg av explosiv vara av 1:a klass får endast ske i väl tillslutna och låsta samt med elastiska buffrar i båda ändar försedda täckta vagnar, som ställas mot slutet av tåget, så att *emellan* desamma och lokomotivet finnas minst sex vagnar och *efter* desamma minst två vagnar, tomma eller lastade: och får ingen vagn lastas med flera kärl än som rymmas att stå bredvid varandra på vagnens botten, varpå en matta skall vara utlagd. På båda sidor av sådan vagn skall påskriftren "Explosiv vara; farligt" vara med tydliga bokstäver anbringad. Vid stationsrörelser skall största försiktighet iakttagas, så att vagnar, lastade med explosiv vara, icke erhålla några stötar. Vagnar, lastade med sådant gods, få icke användas såsom bromsvagnar; icke heller må någon person åka i sådan vagn.

Personal, som medföljer bantåg, varmed explosiv vara av 1: sta klass försändes, vare förbjuden all tobaksrökning. Då sådant tåg stanna vid station, må ingen med brinnande cigarr eller pipa eller annan bar eld närma sig detsamma. Den, som ej åtlyder tillsägelse att från tåget sig avlägsna, må därifrån av banbetjäningen bortföras och böta som i § 13 säges.

§ 11

Å tåg, varmed explosiv vara av 1: sta klass försändes, skall någon av den medföljande personalen särskilt vara beordrad att såsom tillsyningsman hava uppsikt över de med sådant gods lastade vagnarna, samt å stationer emellan avgångs- och ankomststationerna vaka över samt hava ansvaret för lossning och lastning av det gods, som direkt tages ur eller föres i vagnarna under tågets uppehåll, och må tillsyningsmannen vid sådant uppehåll icke lämna vagnarna ur sikte, utan att annan person av stationsföreståndaren beordras att denna uppsikt under tiden utöva.

När tåget stannar på station skall tillsyningsmannen genast för stationsföreståndaren utvisa de vagnar, som äro lastade med explosiv vara.

§ 12

Vid station, där bantåg, medförande någon med explosiv vara av 1:sta klass lastad vagn, står över natten, skall dylik vagn sättas på sådant ställe på bangården, där minsta möjliga våda genom uppkommen eld är att befara, och är stationsföreståndaren ansvarig för att vagnen under natten icke lämnas utan bevakning.

§ 13

Söker någon genom falsk uppgift, eller utan att göra anmälan om godsets beskaffenhet, få explosiv vara fördd med bantåg i annan ordning än i denna författning stadgas, straffas, där ej högre ansvar efter allmän lag följer, med böter från och med 100 till och med 1000 kronor och vare godset förbrutet. För verkställande av beslag på godset har järnvägstrafiktjänsteman att skyndsamt göra anmälan hos vederbörande.

Förbrytelse emot vad i denna författning i övrigt stadgas straffas med böter från och med 50 till och med 500 kronor.

§ 14

Mom. 1. Gods som blivit med beslag belagt enligt denna författning, skall med beslagarens sigill förses samt förvaras under lås och på säkert ställe, till dess genom lagakraftvunnet beslut är avgjort, huruvida godset skall såsom förbrutet anses. Om beslagets verkställande och de för godsets förvarande vidtagna åtgärder före beslagaren ofördröjligen anmälan hos ortens hösta polismyndighet, på vilken det ankommer att meddela de närmare föreskrifter härutinnan, som må finnas nödiga

Mom.2 På grund av denna författning förbrutet dömt gods skall i enlighet med de av ortens högsta polismyndighet på sätt i mom. 1 säges meddelade föreskrifter förvaras, intill dess det samma kan bliva genom exekutiv myndighet antingen försålt under iakttagande i tillämpliga delar av vad rörande handel med dylikt gods finnes särskilt föreskrivet eller ock efter inspektionens för explosiva varor anvisning oskadliggjort.

§ 15

Åtal för överträdelse av föreskrifterna i denna författning anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

§ 16

Böter, som enligt denna författning ådömas, ävensom försäljningsbeloppet för förbrutet gods, tillfaller med två tredjedelar kronan och med en tredjedel åklagaren. Är åklagaren icke tillika beslagare, varde den andel i böterna och försäljningsbeloppet för förbrutet gods, som eljest skulle åklagaren tillkomma, lika emellan denne och beslagaren fördelad.

Saknas tillgång till böternas gäldande, förvandlas de efter allmän strafflag.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso have Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt Kongl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 19 november 1897

OSCAR

(L.S.)

E. VON KRUSENSTJERNA

(Civildepartementet.)

Avskrivet från originalet av Värmland Brandhistoriska Klubb december 2013. Vissa språkliga justeringar har skett.